

Vis van de maand

Pollimyrus isidori (Cuvier & Valenciennes 1846)

Martin Byttebier, Aquatropica Kortrijk

Algemeen: Orde: OSTEOGLOSSIFORMES (beentongvissen)

Familie: MORMYRIDAE (olifantsvissen)

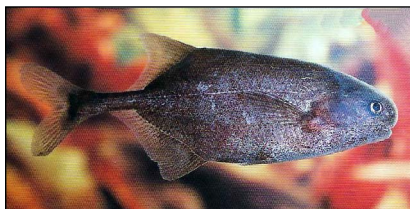
Synoniemen: *Marcusenius isidori*, *Mormyrus isidori*

Voorkomen: Afrika: Nijl, Gambia, de middenloop van de Niger, het Volta-meer- en Tsjadmeerbekken en de kustrivieren van de Ivoorkust (Sassandra, Bandama, Mé). Verder komt deze vis ook voor in de rivieren Benue en Sénégal. Hij is meestal te vinden in wateren met een gematigde stroomsnelheid en een dichte beplanting.

Geslachtsonderscheid: de geslachten zijn van elkaar te onderscheiden door de vorm van de anale vin. Bij de mannetjes is de basis van de anale vin ingesneden, terwijl die bij de vrouwtjes recht is.

Grootte: ze worden maximaal 9 cm (SL)* groot.

Gedrag: tegenover andere vissen zijn ze vredelievend. In het wild leven ze meestal in groep of in kleine scholen. In de gesloten, kleine wereld van een aquarium moet men echter wel oppassen. Men kan ze in een groepje van 4 à 5 stuks houden op voorwaarde dat de bak zeer ruim is (zo'n 100 liter/indi-

Pollimyrus isidori mannetje

Pollimyrus isidori vrouwtje

vidu) en er voldoende schuilplaatsen aanwezig zijn. Als ze te dicht op elkaars lippen zitten, zal de grotere olifantsvis het halen ten koste van de kleinere soortgenoten. Bij kleine aquaria is het toch beter ze als enkeling te houden. Je zal er veel problemen mee besparen.

Ze worden pas echt actief bij schemering. Overdag houden ze zich meestal op in hun schuilplaatsen. Als gezelschap kan men opteren voor rustige vissen.

Bakinrichting: de bodem bestaat best uit donkergekleurde kiezel of zand. Een ondergrond van scherp materiaal moet zeker vermeden worden. De bak moet goed beplant zijn, maar er moet toch voldoende vrije zwemruimte voorhanden zijn. Gezien de olifantsvis het best gedijt in een aquarium met gedempt licht, gebruikt men beter planten die niet al te veel licht vereisen. Verdere decoratie kan bestaan uit wortelhout, dat dan tevens dienst kan doen als schuilplaats.

In de natuur leven ze in wateren die neutraal tot licht zuur zijn en waarvan de hardheid varieert van zacht tot middelhard. In het aquarium stellen ze echter geen al te hoge eisen aan de waterkwaliteit. De watertemperatuur ligt best tussen 22-24 °C, pH: 6-8, dH 5-19.

Voedsel: in het wild eten ze kleine kreeftachtigen, insectenlarven en wormpjes die ze vinden in of op de bodem. In het aquarium kan men muggenlarven, watervlooien en Tubifex geven. Na gewinning nemen ze ook droogvoer aan. Let er wel op dat ze niet kunnen bijten, dus moet men erover waken geen grote stukken eten te serveren.

Kweken: is moeilijk, maar niet onmogelijk. Alle Mormyriden planten zich voort tijdens het regenseizoen. Om ze tot kweken te brengen moet men dus het regenseizoen nabootsen. Regenseizoen betekent meer water in de rivieren, waardoor de geleidbaarheid daalt. Uit experimenten is gebleken dat de verlaging van de geleidbaarheid al volstaat om *P. isidori* tot kweken te brengen. Het best plaatst men één mannetje en twee vrouwtjes in een bak van 120 centimeter. Voor de vrouwtjes creëert men zowel links als rechts een territorium met een plastic wand of stenen platen. In beide plastic wanden wordt er een gat geboord, dat dienst doet als doorgang voor de vissen. In het begin worden die gaten nog gesloten gehouden, pas na enkele dagen worden ze geopend. Verder moet men ook nog voldoende schuilplaatsen voorzien. Deze kunnen bestaan uit plastic buizen, houtwortels, steenterrassen, enz.

De grotere middenruimte is voor het mannetje. Het mannetje bezet een territorium van 50 tot 100 cm waarin hij een nest bouwt gemaakt uit planten.

Als alles goed verloopt beginnen de vissen met afleggen één maand na de start van het geleidelijk verlagen van de geleidbaarheid. Het geslachtsrijpe vrouwtje dringt 's nachts het territorium van het mannetje binnen en legt in de nabijheid van het nest de eitjes af. Het mannetje verzamelt de 80 tot 200 niet-kleverige eitjes en brengt ze onder in het nest, waar hij ze verzorgt en bewaakt. Na 4 dagen kippen ze uit. Na ongeveer 13 dagen neemt het jongbroed voedsel aan. Ook het jongbroed blijft onder het waakzaam oog van het mannetje nog enige tijd in de nabijheid van het nest.

Gezien ze zogenaamde portie-afleggers zijn - het afleggen van de eieren gebeurt over een grote tijdsruimte - is het mogelijk dat het mannetje verschillende nesten bouwt en dat er in zijn territorium zowel larven als jongbroed voorkomen.

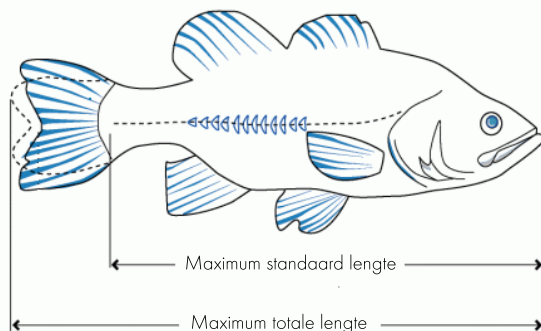
Na zo'n 6 maanden en bij een grootte van 6 cm zijn de nakomelingen geslachtsrijp.

Opmerkingen: zoals alle Mormyriden kan *P. isodori* een zwak elektrische ontlading produceren door middel van een orgaan in de staartsteel. Deze ontladingen gebruiken ze voor communicatie, lokaliseren van voorwerpen, prooien, obstakels en grenzen en voor hofmakerij.

n.v.d.r.:

SL (standaard lengte) wordt gemeten van de top van de neus tot aan het beginpunt van de staart (dus zonder staart).

TL (totale lengte) wordt gemeten van de top van de neus tot aan het uiteinde van de staart. Als deze gelobd, is worden de lobben samengedrukt (zie tekening).

Bronnen:

- Baensch, H.A. & Riehl, R.** 1995. Aquarien Atlas Bd. 4 (1. auflage). 864 p. Mergus verlag GmbH, Melle.
- Eschmeyer, W.N. & Fricke, R.** (eds.). Catalog of Fishes electronic version (26/05/2012). <http://research.calacademy.org/research/ichthyology/catalog/fishcatmain.asp>
- Gosse, J.-P.** 1984. Mormyridae. p. 63-122. In J. Daget, J.-P. Gosse and D.F.E. Thys van den Audenaerde (eds.) Check-list of the freshwater fishes of Africa (CLOFFA). ORSTOM, Paris and MRAC, Tervuren. Vol. 1.
- Froese, R. & Pauly, D.** (eds.). 2012. FishBase. World Wide Web electronic publication. www.fishbase.org, version (04/2012).
- Kirschbaum, F.** 2000. Die Zucht tropischer Süßwasserfische durch experimentelle Variation exogener Parameter - Zucht durch Imitation von Hoch- und Niedrigwasserbedingungen. aqua geographia 20:95-105.
- Kirschbaum, F. & Schugardt, C.** 2002. Fortpflanzungsstrategien bei afrikanischen Nilhechten, Mormyridae. Aquaristik-Fachmagazin & Aquarium heute 34 (3):72-77.
- Lévêque, C. Paugy, D. & Teugels, G.G.** (eds.). 1990. Faune des poissons d'eaux douces et saumâtres de l'Afrique de l'Ouest, 1. Faune tropicale, 28. Musée Royal de l' Afrique Centrale: Tervuren. ISBN 2-7099-1024-1. 384 pp.

Aquariumhoudersvereniging
DE MINOR
Rupel-Vaartland vzw
Presenteert i.s.m. de Fak-verenigingen haar 32^{de}

TROPENWEEDE
AQUARIUM- & TERRARIUMTENTONSTELLING

In wetenschapspark
"WATERFRONT"
Galilleilaan 18. B-2845 Niel

OP 6 EN 7 OKTOBER 2012
zaterdag 6 oktober van 13.00 tot 22.00 u.
zondag 7 oktober van 10.00 tot 18.00 u.

M.m.v. de Fak-verenigingen:
de Aarschotse Aquariumvrienden
Betta Biggenhout
de Mechelse Aquarium Klub
Siervis Leuven
de Vilvoordse Aquariumvrienden

**DE BELGISCHE BOND VAN
AQUARIUM- EN
TERRARIUMHOUDERS vzw.**

antwerp expo
**NATURARIA
FAIR 2012**

Alles voor Terrarium,
Aquarium & Paludarium
Zondag 23 September 2012
van 10.00u. tot 16.00u.

Reptielen, amfibieën, scholievanden, slangen,
vissen, insecten, vogels, planten & rotskiesels

TERRA
AQUARIUM

Inkom 2 euro

J.v.Rijswijkstraan 191
2020 Antwerpen
België

EMAIL:
2012@naturaria-fair.be

WEBSITE:
<http://www.naturaria-fair.be>

Inkom 8 euro
kortingssbon via website

VU: TERRA vzw Nachtegalsstraat 24 2500 Lier